

Mariusz Kistowski

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU JAKO PROBLEM POLSKIEJ OCHRONY PRZYRODY ORAZ PRÓBY JEGO ZŁAGODZENIA NA PRZYKŁADZIE DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM W LATACH 2014-2018 I ICH IMPLIKACJE SPOŁECZNE

**The landscape protection areas as problem of Polish nature protection
and attempts of their mitigation on the examples of the activities from
Pomeranian Voivodeship in 2014-2018 and their social implications**

ABSTRAKT: Pierwsza część artykułu przedstawia problemy związane z funkcjonowaniem obszarów chronionego krajobrazu w Polsce na tle charakterystyki rozwoju ich koncepcji i sieci w ostatnim półwieczu. Kilukrotnie następowały zmiany definicji i podmiotów odpowiedzialnych za ich ochronę. W efekcie, skuteczność tej ochrony jest niska, pomimo objęcia obszarami ponad 22% powierzchni kraju. Część samorządów województw podejmuje próby poprawy tej sytuacji. Jednym z nich jest samorząd pomorski, który od 2014 roku podjął systematyczne działania polegające na weryfikacji granic i reżimu ochronnego obszarów, które w efekcie prac eksperckich oraz prowadzenia dialogu terytorialnego doprowadziły do przyjęcia uchwał dla trzech obszarów, a kolejne akty prawne są przygotowywane. Syntetyczną charakterystykę tych działań zawiera druga część artykułu. Dzięki nim z ochrony wyłączono obszary, które utraciły walory, a objęto nią wartościowe tereny dotychczas jej pozbawione, co może przyczynić się do wzrostu społecznej akceptacji dla ochrony krajobrazu. Zakazy i zalecenia w zakresie ochrony zostały uszczegółowione i zindywidualizowane. Dzięki temu zmniejsza się pole dla dowolności ich interpretacji i możliwość powstania konfliktów społecznych między inwestorami i użytkownikami środowiska a zwolennikami ochrony krajobrazu.

SŁOWA KLUCZOWE: ochrona krajobrazu, obszary chronionego krajobrazu, ocena krajobrazu, dialog terytorialny, województwo pomorskie

ABSTRACT: The first part of the paper presents problems related to landscape protection areas functioning in Poland on the background of development of their concept and network in last 50 years. There were several changes of their definitions and institutions responsible for their protection during this period. Although, landscape protection areas cover more than 22% of Poland's area, the efficiency of their conservation is low. Some voivodeship's local governments try to improve this situation. For example, in 2014 Pomeranian local government began systematic process for verification of areas' borders and conservation regime. In the effect of expert opinion and territorial dialog with local communities, the local law acts were established for 3 landscape protection areas and next are in progress. The second part of the paper, presents brief characterisation of those activities. Thanks to them, the conservation of areas with degraded values were excluded and not yet protected areas with high landscape values were included under conservation. These changes should induce increase of social acceptance of landscape protection. Prohibitions and recommendations for landscape conservation were expanded and individualised. It reduces free interpretation and possibilities of social conflicts between developers and landscape protection supporters.

KEY WORDS: landscape protection, landscape protection areas, landscape assessment, territorial dialog, Pomeranian Voivodeship